

III

(Akty prijaté podľa Zmluvy o EÚ)

AKTY PRIJATÉ PODĽA HLAVY VI ZMLUVY O EÚ

RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE RADY 2009/948/SVV

z 30. novembra 2009

o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 31 ods. 1 písm. c) a d) a článok 34 ods. 2 písm. b),

so zreteľom na podnet Českej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky, Slovenskej republiky a Švédskeho kráľovstva,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

keďže:

- (1) Európska únia si stanovila za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.
- (2) Haagsky program ⁽¹⁾ o posilňovaní slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii, ktorý bol schválený Európskou radou na jej zasadnutí 4. a 5. novembra 2004, vyžaduje od členských štátov, aby zväžili právne predpisy o kolíziách právomoci s cieľom zvýšiť účinnosť trestných stíhaní pri zaručení riadneho výkonu spravodlivosti, aby sa zavŕšil komplexný program opatrení na vykonávanie zásady vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí v trestných veciach.
- (3) Opatrenia ustanovené v tomto rámcovom rozhodnutí by mali predchádzať situáciám, keď sa voči rovnakej osobe vedú súbežné trestné konania v rôznych členských štátoch vo veci rovnakých skutkov, ktoré by mohli viesť ku konečnému rozhodnutiu týchto konaní v dvoch alebo viacerých členských štátoch. Cieľom rámcového rozhodnutia je preto brániť porušovaniu zásady *ne bis in idem* ustanovenej v článku 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami členských štátov hospo-

dárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach ⁽²⁾, ako ju vyložil Súdny dvor Európskych spoločenstiev.

- (4) Priame konzultácie by mali existovať medzi príslušnými orgánmi členských štátov s cieľom dosiahnuť konsenzus o akomkoľvek účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim zo súbežných konaní a strate času a zdrojov dotknutých príslušných orgánov. Takéto účinné riešenie by najmä mohlo viesť k sústredeniu trestných konaní v jednom členskom štáte, napríklad prostredníctvom prevzatia trestného konania. Mohlo by pozostávať aj z iného kroku umožňujúceho účinné a rozumné uskutočňovanie týchto konaní, napríklad predloženie veci Eurojustu, ak príslušné orgány nemôžu dospieť ku konsenzu. V tejto súvislosti by sa osobitná pozornosť mala venovať otázke zhromažďovaniu dôkazov, ktoré by mohlo byť ovplyvnené vedením súbežného konania.

- (5) Ak má príslušný orgán členského štátu opodstatnené dôvody sa domnievať, že vo veci rovnakých skutkov týkajúcich sa rovnakej osoby sa vedie súbežné trestné konanie v inom členskom štáte, ktoré by mohlo viesť ku konečnému rozhodnutiu tohto konania v dvoch alebo viacerých členských štátoch, mal by sa skontaktovať s príslušným orgánom tohto druhého členského štátu. Otázku, či existujú opodstatnené dôvody, by mal skúmať výhradne kontaktujúci orgán. Opodstatnené dôvody by mohli zahŕňať prípady, ak sa podozrivá alebo obvinená osoba za predloženia podrobností dovoľáva toho, že sa proti nej vedie súbežné trestné konanie vo veci rovnakých skutkov v inom členskom štáte, alebo v prípade, že príslušná žiadosť o vzájomnú právnu pomoc zo strany príslušného orgánu iného členského štátu preukáže možnú existenciu takéhoto súbežného trestného konania, alebo v prípade, ak na tento účel poskytnú informácie policajné orgány.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 239, 22.9.2000, s. 19.

- (6) Proces výmeny informácií a odpovede medzi príslušnými orgánmi by sa mal zakladať na povinnej výmene konkrétneho minimálneho súboru informácií, ktoré by sa mali vždy poskytovať. Dotknuté informácie by mali uľahčovať proces zabezpečenia riadnej identifikácie dotknutých osôb a povahu a štádium príslušného súbežného konania.
- (7) Príslušný orgán, s ktorým nadviazal kontakt príslušný orgán iného členského štátu, by mal mať všeobecnú povinnosť odpovedať na predloženú žiadosť. Kontaktujúci orgán sa nabáda, aby stanovil lehotu, v ktorej by mal kontaktovaný orgán odpovedať, ak je to možné. Počas procesu kontaktovania by príslušné orgány mali úplne zohľadňovať špecifickú situáciu osoby zbavenej osobnej slobody.
- (8) Priamy kontakt medzi príslušnými orgánmi by mal byť hlavnou zásadou spolupráce ustanovenej podľa tohto rámcového rozhodnutia. V súlade so zásadou vnútroštátnej procesnej autonómie by členské štáty mali mať právomoc rozhodnúť, ktoré orgány sú príslušné konať v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím za podmienky, že takéto orgány majú právomoc zasahovať a rozhodovať v súlade s jeho ustanoveniami.
- (9) V snahe o dosiahnutie konsenzu o účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa negatívnym dôsledkom súbežných konaní prebiehajúcich v dvoch alebo viacerých členských štátoch by príslušné orgány mali vziať do úvahy, že každý prípad je špecifický a že by sa mali zohľadniť všetky okolnosti a skutková podstata. V snahe o konsenzus by príslušné orgány mali zvážiť príslušné kritériá, ktoré môžu zahŕňať kritériá vymedzené v usmerneniach, ktoré boli uverejnené vo výročnej správe Eurojustu za rok 2003 a ktoré boli zostavené pre potreby praxe, a zohľadňovať napríklad miesto, kde sa spáchala väčšina trestnej činnosti, miesto, kde bola spôsobená väčšina škody, miesto, kde sa nachádzajú podozrivé alebo obvinené osoby, a možnosti zabezpečenia ich odovzdania alebo vydania do právomocí iných príslušných štátov, štátna príslušnosť alebo miesto pobytu podozrivých alebo obvinených osôb, dôležité záujmy podozrivých alebo obvinených osôb, dôležité záujmy obetí a svedkov, prípustnosť dôkazov alebo prípadný odklad, ktorý sa môže vyskytnúť.
- (10) Povinnosť príslušných orgánov nadviazať priame konzultácie v záujme dosiahnutia konsenzu v kontexte tohto rámcového rozhodnutia by nemala vylučovať možnosť, aby sa takéto priame konzultácie uskutočňovali za pomoci Eurojustu.
- (11) Žiaden členský štát by nemal byť povinný vzdať sa právomoci alebo jej výkonu, ak si to neželá. Pokiaľ sa nedosiahne konsenzus o sústredení trestného konania, príslušné orgány členských štátov by mali mať možnosť pokračovať v trestnom konaní vo veci akéhokoľvek trestného činu, ktorý patrí do ich vnútroštátnej právomoci.
- (12) Keďže hlavným cieľom tohto rámcového rozhodnutia je predchádzať nepotrebnému súbehu trestných konaní, v ktorého dôsledku by sa mohla porušiť zásada *ne bis in idem*, jeho uplatňovanie by nemalo viesť ku kolízii výkonu právomocí, ku ktorej by za iných okolností nedošlo. V spoločnom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti by sa mala zásada povinného stíhania, ktorou sa riadi procesné právo viacerých členských štátov, chápať a uplatňovať tak, že sa považuje za splnenú, keď ktorýkoľvek členský štát zabezpečí trestné stíhanie určitého trestného činu.
- (13) Ak sa dosiahne konsenzus o sústredení trestného konania do jedného členského štátu, príslušné orgány druhého členského štátu by mali konať v súlade s týmto konsenzom.
- (14) Keďže Eurojust je mimoriadne vhodným subjektom na poskytovanie pomoci pri riešení kolízií právomocí, keď sa nepodarí dosiahnuť konsenzus, veci by sa mali zvyčajne predkladať Eurojustu. Je potrebné poznamenať, že v súlade s článkom 13 ods. 7 písm. a) rozhodnutia Rady 2002/187/SVV z 28. februára 2002, ktorým sa zriaďuje Eurojust s cieľom posilniť boj proti závažným trestným činom ⁽¹⁾ (ďalej len „rozhodnutie o Eurojuste“), naposledy zmeneného a doplneného rozhodnutím Rady 2009/426/SVV zo 16. decembra 2008 o posilnení Eurojustu ⁽²⁾, Eurojust musí informovať o každej veci, v ktorej došlo alebo môže dôjsť ku kolízii právomocí, a že vec možno predložiť Eurojustu kedykoľvek, keď to aspoň jeden príslušný orgán zapojený do priamych konzultácií považuje za vhodné.
- (15) Týmto rámcovým rozhodnutím nie sú dotknuté postupy podľa Európskeho dohovoru o prevzatí trestného konania podpísaného v Štrasburgu 15. mája 1972, ani na iné dohody týkajúce sa prevzatia trestného konania medzi členskými štátmi.
- (16) Toto rámcové rozhodnutie by nemalo viesť k zbytočnému administratívne zaťaženie, ak v prípade problémov, ktorými sa zaoberá, existujú vhodnejšie možnosti riešenia. V situácii, keď majú členské štáty k dispozícii pružnejšie nástroje alebo dohody, majú tieto nástroje alebo dohody prednosť pred týmto rámcovým rozhodnutím.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 63, 6.3.2002, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. L 138, 4.6.2009, s. 14.

- (17) Toto rámcové rozhodnutie sa obmedzuje na zavedenie ustanovení o výmene informácií a priamych konzultáciách medzi príslušnými orgánmi členských štátov, a preto nemá vplyv na právo jednotlivcov tvrdiť, že by mali byť stíhaní vo svojej alebo inej jurisdikcii, ak toto právo existuje vo vnútroštátnom práve.
- (18) Rámcové rozhodnutie Rady 2008/977/SVV z 27. novembra 2008 o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach ⁽¹⁾ by sa malo vzťahovať na spracovanie osobných údajov vymieňaných podľa tohto rámcového rozhodnutia.
- (19) Členské štáty sa vyzývajú, aby pri vydaní vyhlásenia o jazykovom režime uviedli aspoň jeden jazyk, ktorý nie je ich úradným jazykom a bežne sa používa v Európskej únii.
- (20) Toto rámcové rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané článkom 6 Zmluvy o Európskej únii a vyjadrené v Charte základných práv Európskej únie,

PRIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Článok 1

Cieľ

1. Cieľom tohto rámcového rozhodnutia je podporovať užšiu spoluprácu medzi príslušnými orgánmi dvoch alebo viacerých členských štátov, ktoré vedú trestné konanie, s cieľom zlepšiť účinný a riadny výkon spravodlivosti.
2. Takáto užšia spolupráca má za cieľ:
 - a) predchádzať situáciám, keď sa voči rovnakej osobe za rovnaké skutky vedú súbežné trestné konania v rôznych členských štátoch, ktoré by mohli viesť ku konečnému rozhodnutiu v dvoch alebo viacerých členských štátoch a tak predstavovať porušenie zásady *ne bis in idem*; a
 - b) dospieť ku konsenzu o akomkoľvek účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim z takýchto súbežných konaní.

Článok 2

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Na dosiahnutie cieľa ustanoveného v článku 1, toto rámcové rozhodnutie ustanovuje rámec pre:
 - a) postup kontaktovania medzi príslušnými orgánmi členských štátov s cieľom potvrdiť existenciu súbežných trestných konaní vo veci rovnakých skutkov týkajúcich sa rovnakej osoby;
 - b) výmenu informácií prostredníctvom priamych konzultácií medzi príslušnými orgánmi dvoch alebo viacerých členských štátov, ktoré vedú súbežné trestné konania vo veci rovnakých skutkov týkajúcich sa rovnakých osôb v prípade, že už majú poznatky o existencii súbežných trestných konaní, aby sa dospelo ku konsenzu o akomkoľvek účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim z takýchto súbežných konaní.
2. Toto rámcové rozhodnutie sa nevzťahuje na konania, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia článkov 5 a 13 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 zmluvy ⁽²⁾.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rámcového rozhodnutia:

- a) „súbežné konania“ sú trestné konania vrátane predsúdneho aj súdneho konania, ktoré sa vedú v dvoch alebo viacerých členských štátoch vo veci rovnakých skutkov týkajúcich sa rovnakej osoby;
- b) „príslušný orgán“ je justičný alebo iný orgán, ktorý je podľa práva svojho členského štátu príslušný na úkony ustanovené v článku 2 ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia;
- c) „kontaktujúci orgán“ je príslušný orgán členského štátu, ktorý kontaktuje príslušný orgán v inom členskom štáte, aby potvrdil existenciu súbežného konania;
- d) „kontaktovaný orgán“ je príslušný orgán, ktorý kontaktujúci orgán požiada o potvrdenie existencie súbežného trestného konania.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 350, 30.12.2008, s. 60.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1.

Článok 4

Určenie príslušných orgánov

1. Členské štáty určia príslušné orgány tak, aby sa tým podporovala zásada priameho kontaktu medzi orgánmi.

2. Každý členský štát v súlade s odsekom 1 informuje Generálny sekretariát Rady o tom, ktoré orgány sú podľa jeho vnútroštátneho práva príslušné konať v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím.

3. Ak to vyžaduje organizácia jeho vnútorného systému, každý členský štát môže bez ohľadu na odseky 1 a 2 určiť jeden alebo viacero ústredných orgánov zodpovedných za administratívne zasielanie a preberanie žiadostí o informácie podľa článku 5 a/alebo za pomoc príslušným orgánom v procese konzultácií. Členské štáty, ktoré chcú využiť možnosť určiť ústredný orgán alebo orgány, informujú o tom Generálny sekretariát Rady.

4. Generálny sekretariát Rady sprístupní informácie prijaté podľa odsekov 2 a 3 všetkým členským štátom a Komisii.

KAPITOLA 2

VÝMENA INFORMÁCIÍ

Článok 5

Povinnosť kontaktovať

1. Ak má príslušný orgán členského štátu opodstatnené dôvody domnievať sa, že sa v inom členskom štáte vedie súbežné trestné konanie, skontaktuje sa s príslušným orgánom daného členského štátu, aby sa potvrdila existencia takéhoto súbežného konania a na základe toho mohli začať priame konzultácie ustanovené v článku 10.

2. Ak kontaktujúci orgán nepozná príslušný orgán, ktorý treba kontaktovať, urobí všetky potrebné šetrenia, a to aj cez kontaktné miesta Európskej justičnej siete, s cieľom získať údaje o danom príslušnom orgáne.

3. Postup kontaktovania sa neuplatní, ak sú príslušné orgány, ktoré vedú súbežné konania, už informované o existencii týchto konaní iným spôsobom.

Článok 6

Povinnosť odpovedať

1. Kontaktovaný orgán odpovie na žiadosť predloženú v súlade s článkom 5 ods. 1 v primeranej lehote uvedenej

kontaktujúcim orgánom, alebo ak sa lehota neuviedla, bez zbytočného odkladu, a informuje kontaktujúci orgán, či sa v jeho členskom štáte vedie súbežné konanie. V prípadoch, keď kontaktujúci orgán informoval kontaktovaný orgán, že podozrivá alebo obvinená osoba je v predbežnej alebo riadnej väzbe, príslušný orgán odpovedajúceho štátu sa zaoberá žiadosťou ako s naliehavou záležitosťou.

2. Ak kontaktovaný orgán nemôže odpovedať v lehote uvedenej kontaktujúcim orgánom, okamžite informuje kontaktujúci orgán o dôvodoch a uvedie termín, do ktorého poskytne vyžiadané informácie.

3. Ak orgán, ktorý bol kontaktovaný kontaktujúcim orgánom, nie je príslušným orgánom podľa článku 4, bez zbytočného odkladu zašle žiadosť o informácie príslušnému orgánu a informuje o tom kontaktujúci orgán.

Článok 7

Komunikačné prostriedky

Kontaktujúci a kontaktovaný orgán komunikujú akýmkoľvek prostriedkami, ktoré umožňujú vyhotovenie písomného záznamu.

Článok 8

Minimálne informácie, ktoré sa majú uviesť v žiadosti

1. Kontaktujúci orgán pri predkladaní žiadosti podľa článku 5 poskytne tieto informácie:

- a) kontaktné údaje príslušného orgánu;
- b) opis skutkov a okolností, ktoré sú predmetom dotknutého trestného konania;
- c) všetky relevantné údaje o totožnosti podozrivej alebo obvinenej osoby a prípadne o obetiach;
- d) štádium dosiahnuté v trestnom konaní a
- e) prípadne informácie o predbežnej alebo riadnej väzbe podozrivej alebo obvinenej osoby.

2. Kontaktujúci orgán môže poskytnúť príslušné dodatočné informácie týkajúce sa trestného konania, ktoré sa vedie v členskom štáte, napríklad týkajúceho sa akýchkoľvek ťažkostí, ktoré vznikli v tomto štáte.

Článok 9

Minimálne informácie, ktoré sa majú uviesť v odpovedi

1. Odpoveď kontaktovaného orgánu podľa článku 6 musí obsahovať tieto informácie:

- a) či sa viedlo alebo vedie trestné konanie vo veci niektorých alebo všetkých rovnakých skutkov ako sú tie, ktoré sú predmetom trestného konania uvedenom v žiadosti o informácie podanej kontaktujúcim orgánom, a či sa vec týka tých istých osôb;

v prípade kladnej odpovede na otázku v písmene a):

- b) kontaktné údaje príslušného orgánu a
- c) štádium tohto konania, alebo ak sa dospelo ku konečnému rozhodnutiu, povahu tohto konečného rozhodnutia.

2. Kontaktovaný orgán môže poskytnúť príslušné dodatočné informácie týkajúce sa trestného konania, ktoré sa vedie alebo viedlo v jeho členskom štáte, najmä týkajúce sa akýchkoľvek súvisiacich skutkov, ktoré sú predmetom trestného konania v tomto štáte.

KAPITOLA 3

PRIAME KONZULTÁCIE

Článok 10

Povinnosť začať priame konzultácie

1. Ak sa zistí existencia súbežných trestných konaní, príslušné orgány dotknutých členských štátov začnú priame konzultácie, aby sa dospelo ku konsenzu o akomkoľvek účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim z takýchto súbežných konaní, ktoré môže prípadne viesť k sústreďeniu trestných konaní do jedného členského štátu.

2. Počas trvania priamych konzultácií sa dotknuté príslušné orgány navzájom informujú o akýchkoľvek dôležitých procesných opatreniach, ktoré prijali v konaní.

3. Pokiaľ tomu nebránia závažné prekážky, príslušné orgány počas priamych konzultácií vždy odpovedajú na žiadosti o informácie, ktoré predložia iné príslušné orgány, ktoré sa zúčastňujú týchto konzultácií. Ak však príslušný orgán požiadajú iný príslušný orgán o poskytnutie informácií, ktoré by mohli poškodiť základné záujmy národnej bezpečnosti alebo ohroziť

bezpečnosť konkrétnych jednotlivcov, nie je kontaktovaný orgán povinný poskytnúť také informácie.

Článok 11

Postup na dosiahnutie konsenzu

Ak príslušné orgány členských štátov začnú priame konzultácie vo veci s cieľom dospieť ku konsenzu v súlade s článkom 10, zvažia okolnosti a skutkovú podstatu veci a všetky faktory, ktoré považujú za relevantné.

Článok 12

Spolupráca s Eurojustom

1. Toto rámcové rozhodnutie má doplnkový charakter a nie je ním dotknuté rozhodnutie o Eurojuste.

2. Ak nie je možné dospieť ku konsenzu v súlade s článkom 10, ktorýkoľvek dotknutý príslušný orgán zúčastnených členských štátov predloží vec Eurojustu, ak je to vhodné a ak má Eurojust právomoc konať podľa článku 4 ods. 1 rozhodnutia o Eurojuste.

Článok 13

Poskytovanie informácií o výsledku konaní

Ak sa v priebehu priamych konzultácií v súlade s článkom 10 nedospeje ku konsenzu o sústreďení trestných konaní v jednom členskom štáte, príslušný orgán tohto členského štátu informuje zodpovedajúci(-e) príslušný(-é) orgán(-y) druhého členského štátu alebo druhých členských štátov o výsledku konaní.

KAPITOLA 4

VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 14

Jazyky

1. Každý členský štát vo vyhlásení uloženom na Generálnom sekretariáte Rady uvedie, ktoré jazyky spomedzi úradných jazykov inštitúcií Únie možno použiť v postupe kontaktovania v súlade s kapitolou 2.

2. Príslušné orgány sa môžu dohodnúť na používaní akéhokoľvek jazyka v priebehu priamych konzultácií podľa článku 10.

Článok 15

Vzťah k iným právnym nástrojom a iným dojednaniam

1. Pokiaľ iné právne nástroje alebo dojednania umožňujú rozšírenie cieľov tohto rámcového rozhodnutia alebo pomáhajú zjednodušovať postup, v rámci ktorého si vnútroštátne orgány vymieňajú informácie o svojich trestných konaniach, začínajú s priamymi konzultáciami a snažia sa dospieť ku konsenzu o akomkoľvek účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim zo súbežných konaní, členské štáty môžu:

- a) naďalej uplatňovať dvojstranné alebo mnohostranné dohody alebo dojednania, ktoré sú platné v čase nadobudnutia účinnosti tohto rámcového rozhodnutia;
- b) uzatvárať dvojstranné alebo mnohostranné dohody alebo dojednania po nadobudnutí účinnosti tohto rámcového rozhodnutia.

2. Dohody a dojednania podľa odseku 1 nemôžu v žiadnom prípade ovplyvniť vzťahy s členskými štátmi, ktoré nie sú ich zmluvnými stranami.

Článok 16

Vykonávanie

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia do 15. júna 2012.

Do 15. júna 2012 členské štáty zašlú Generálnemu sekretariátu Rady a Komisii znenie ustanovení, ktorými do svojich vnútroštátnych právnych predpisov transponujú povinnosti uložené v tomto rámcovom rozhodnutí.

Článok 17

Správa

Komisia do 15. decembra 2012 predloží Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu o tom, do akej miery členské štáty dosiahli súlad s týmto rámcovým rozhodnutím, ku ktorej sa v prípade potreby priložia legislatívne návrhy.

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti

Toto rámcové rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 30. novembra 2009

Za Radu
predsedníčka
B. ASK